

DVB TV timetable

Sun	19:15	21:00	night repeat
Mon	10:15	15:15	21:00
Wed	10:15	15:15	21:00
Fri	10:15	15:15	21:00

“ဒီဗီဘီ ဒီဘီတီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့ အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း အတွင်းမှာ ရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီတီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီတီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီတီရဲ့ ဖေ့စ်ဘုတ်စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုက်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

DVB DEBATE

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
"How do the elderly survive?"
ဖြစ်ပါတယ်။

- ❖ မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပြုလိုတာနဲ့ မေးမြန်းလိုပါက ရုံးချိန်အတွင်း ဖုန်းနံပါတ် ၀၁ ၉၀၀၀ ၄၈၈ နဲ့ debate@dvb.noကို ဆက်သွယ်ပြီး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးထံ မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

ဒီတစ်ပတ်မှာတော့ “သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ ဘယ်လိုရပ်တည်နေရလဲ” ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီကို ဆွေးနွေးကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအများစုမှာ သက်ကြီးရွယ်အိုလိုပြောရင် အသက် ၆၅ နှစ်နဲ့ အထက်ကို ရည်ညွှန်းပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ များနေတာဟာလည်း နိုင်ငံရဲ့ ဂုဏ်တစ်မျိုးလို ဆိုနိုင်ပါတယ်။ လူတွေဟာ ကျန်းမာမှု အသက်ရှည်နေနိုင်တယ် မဟုတ်ပါလား။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ လူတွေ အရင်ထက် အသက်ပိုရှည်လာပေမယ့် သက်ကြီးရွယ်အိုတွေအတွက် လုံလောက်တဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု၊ လူမှုဖူလုံရေးအစီအစဉ်တွေ မရှိဘူးဆိုရင်တော့ အဘိုးအဘွားတွေ အိုဇာတာ မကောင်းနိုင်ပါဘူး။ ဘဝနေဝင်ချိန်ရောက်နေတဲ့ အဘိုးအဘွားတွေကို လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး ပြဿနာတွေထဲ တွန်းပို့သလို ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ ၂၀၁၄ သန်းခေါင်စာရင်းအရ အသက် ၆၅ နှစ်အထက် သက်ကြီးရွယ်အို စုစုပေါင်း ၃ သန်းနီးပါး ရှိပါတယ်။ သူတို့ထဲက ငါးပုံတစ်ပုံဟာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းတို့လို ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်ငန်းခွင်တွေမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတုန်းပါပဲ။ အဘိုးအဘွားတွေဟာ အလုပ်မရှိ၊ ဝင်ငွေမရှိတဲ့အခါ၊ နဂိုက စုဆောင်းထားတာ မရှိတဲ့အခါ မျက်နှာငယ်ကြပါတယ်။ အဘိုးအဘွားတွေ အတွက်ဆိုရင် အိမ်ထောင်ဦးစီး ကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါ၊ ဒါမှမဟုတ် အားကိုးရတဲ့ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ ဆုံးပါးသွားတဲ့အခါ ကူကယ်ရာမဲ့ ဘဝမျိုးနဲ့ ကျန်ရစ်တက်ပါတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ ဓလေ့အရရော၊ ဘာသာရေးအဆုံးအမအရရော သက်ကြီးရွယ်အိုတွေကို ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်တာကို တန်ဖိုးထားပါတယ်။ မင်္ဂလာတရားတော်နဲ့ ညီညွတ်တဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်လို သတ်မှတ်ကြပြီး ဂုဏ်ယူကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လူမှုရေးနဲ့ စီးပွားရေးဖိအားတွေ အောက်မှာ၊ လူနေမှုပုံစံတွေ တဖြည်းဖြည်း မြို့ပြဆန်လာတဲ့ အခြေအနေမှာ မိသားစုထက်ဆံရေး ပုံစံတွေလည်း အပြောင်းလဲကြီး ပြောင်းလဲနေပါတယ်။ ဒါဟာ မြန်မာပြည်တစ်နိုင်ငံတည်း ကြုံနေရတဲ့ ပြဿနာ မဟုတ်ပါဘူး။ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီးတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်ရေး အစီအစဉ်တွေကို ရေးဆွဲပြဌာန်းကြပါတယ်။ ဩစတြေးလျ၊ အိန္ဒိယ၊ ဂျပန်၊ စင်ကာပူလို နိုင်ငံတွေမှာ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အစီအစဉ်တွေက အခြေတကျ ဖြစ်နေပါပြီ။ သက်ကြီးရွယ်အိုပြဿနာကို အသိအမှတ်ပြုတဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ မလေးရှားနဲ့ မော်လဒိုက်တို့လို နိုင်ငံတွေမှာတောင် နိုင်ငံအဆင့် မူဝါဒတွေ ချမှတ်ထားပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပြီးခဲ့တဲ့အစိုးရလက်ထက်ထိ ပင်စင်စားမဟုတ်တဲ့ သက်ကြီးဘိုးဘွားတွေကို လစဉ်ထောက်ပံ့ပေးမယ့် အစီအစဉ်မျိုး လက်တွေ့မှာ အကောင်အထည် မဖော်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ တကယ်တော့ ပင်စင်လစာဆိုတာကလည်း မပြောပလောက်တဲ့ ငွေကြေးပမာဏပါပဲ။ အစိုးရသစ် လက်ထက်မှာတော့ ၉၀ နှစ်နဲ့အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုတွေကို ၁ နှစ်စာ နှစ်စဉ်ထောက်ပံ့ကြေး ကျပ် ၁၅၀၀၀၊ အသက် ၁၀၀ နဲ့အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုတွေကို ၁ နှစ်စာ ကျပ် ၁၈၀၀၀ ထောက်ပံ့ပေးပါတယ်။ နိုင်ငံတဝှမ်းမှာ စေတနာ့ဝန်ထမ်း အဖွဲ့အစည်းတွေက ထူထောင်ထားတဲ့ ဘိုးဘွားရိပ်သာ ၆၀ ကျော်မှာ

စောင့်ရှောက်ထားတဲ့ သက်ကြီးရွယ်အို ၃၀၀၀ ကျော်အတွက်ကို လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးနဲ့ ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနက ဒီနှစ် ကျပ်သန်းပေါင်း ၁၃၀ ကျော် ထောက်ပံ့ပေးထားတယ်လို့ သိရပါတယ်။

သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုင်ရာ ဥပဒေမူကြမ်းတစ်ခုကိုလည်း နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်က အဆိုပြုထားတာ ရှိပါတယ်။ အသက် ၆၀ ကျော်တွေနဲ့ အိုမင်းမစွမ်းတွေအတွက် စားဝတ်နေရေးနဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေကို အထောက်အပံ့ပေးအပ်ဖို့၊ အဘိုးအဘွားတွေနဲ့ သင့်တော်တဲ့ အလုပ်အကိုင်တွေ ဖော်ထုတ်ပေးဖို့၊ မိသားစုအဆင့်၊ ရပ်ရွာအခြေပြုအဆင့်ကနေ ဘိုးဘွားရိပ်သာတွေမှာ စောင့်ရှောက်ပေးဖို့ အစီအမံတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ အမျိုးသားအဆင့်ကျန်းမာရေးစနစ်မှာလည်း သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အလွယ်တကူရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ အတည်မပြုရသေးတဲ့ ဥပဒေမူကြမ်းထဲမှာ ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားပါတယ်။ ဒီဥပဒေကို အတည်ပြုလိုက်ရင် သက်ကြီးရွယ်အိုတွေက ဥပဒေနဲ့အညီ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလိုမျိုး အခွင့်အရေးကို ပိတ်ပင်ဟန့်တားတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေဟာ ထောင်ဒဏ်ငွေဒဏ်တွေ ချမှတ်ခံရပါလိမ့်မယ်။

ခေတ်ရေစီးနဲ့အတူ လူနေမှုပုံစံအပြောင်းအလဲ၊ စီးပွားရေး လူမှုရေးအပြောင်းအလဲကာလမှာ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျမ်းမာစွာ အသက်ရှင်ရပ်တည်ရေးအတွက် ဘာတွေ လိုအပ်မလဲ။ အစိုးရပိုင်းက ဆောင်ရွက်ချက်တွေက ဘာတွေဖြည့်ဆည်းပေးဖို့ လိုသလဲဆိုတာ ဒီတစ်ပတ် ဒီဗီဘီဒီဘီဘီဘီမှာ မတူညီတဲ့ ရှုထောင့်ပေါင်းစုံကနေ ဆွေးနွေးသွားကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သူတို့အမြင်

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဟာ ချမ်းသာလာလေလေ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုအရေးအတွက် များလာလေလေ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု အသုံးစရိတ် တိုးမြှင့်ရမှာ ဓမ္မတာပါပဲ။ ဒီလို ဆောင်ရွက်တဲ့နေရာမှာ လုပ်ငန်းတွေ အဆင်ပြေချောမွေ့စေဖို့ဆိုရင် စီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားတွေကို အရေးတကြီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့လည်း (Structural Reforms) လိုအပ်လာပါတယ်။ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်)

စီးပွားရေးအခြေအနေအရ ပြောင်းရွှေ့အသက်မွေးမှုဟာ အရေးတကြီးကိစ္စ ဖြစ်လာတယ်။ ကရင်ပြည်နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်တွေမှာ အိမ်ထောင်စုတွေရဲ့ ဂုဏ် ရာခိုင်နှုန်းမှာ မိဘတွေက ထိုင်းမှာ အလုပ်သွားလုပ်ပြီး အနည်းဆုံး ကလေးတစ်ယောက်ကို အဘိုးအဘွားတွေက အိမ်မှာ စောင့်ရှောက်ထားရတယ်။ နိုင်ငံခြားရောက် မိဘတွေက အဆင်မပြေလို့ ငွေပြန်မပို့တဲ့အခါ အိမ်မှာ ကျန်ခဲ့တဲ့ အဘိုးအဘွားတွေဟာ မကျန်းမာတဲ့ကြားက စားဝတ်နေရေးအတွက်ပါ ပူပင်သောက များကြပါတယ်။ ဒီဒုက္ခတွေကို ကျန်ခဲ့တဲ့ ကလေးတွေလည်း ခံစားရပါတယ်။ (Tapan Barmani, HelpAge)